

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Нийгмийн даатгалын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2025/058/НА-СТА-ТЗШ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Мөрөн сум
2025 он

Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар
Утас: 88883317 Цахим хаяг: Erdenebaatara@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр
Утас: 99089114 Цахим хаяг: Tegshdelgerb@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Б.Давааням
Утас: 88095436 Цахим хаяг: Davaanyamb@audit.gov.mn

Аудитор: Г.Ичинхорлоо
Утас: 88688168 Цахим хаяг: Ichinkhorloog@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

Аудитын дүгнэлт.....	4
Асуудлыг онцолсон хэсэг.....	4
Аудитын гол асуудал.....	4
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ.....	6
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	12
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН.....	16
4.1 Ерөнхий зүйл	16
4.2 Материаллаг байдал	17
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	17
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	17
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	17
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	18
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	18
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	19
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	19
5.2 Зөвлөмж.....	19
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	20

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
УСНББОУС	Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт
НДЕГ	Нийгмийн даатгалын ерөнхий газар
ҮОМШӨ	Үйлдвэрлэлийн осол мэргэжлээс шалтгаалах өвчин
НБББББ	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс: 7038 3793, Цахим шуудан: khuvsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2025.02.06 № 1/72
танай _____-ны № _____-т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН НИЙГМИЙН
ДААТГАЛЫН ГАЗРЫН ДАРГА
Л.ЮМЖИРДУЛАМ
ТАНАА

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Нийгмийн даатгалын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хөвсгөл аймгийн Нийгмийн даатгалын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тус байгууллага нь тайлант онд Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2025 оны 11 дүгээр тогтоолоор "Үндсэн хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа сунгах, үнийг шинэчлэн тогтоох" зөвшөөрлийн дагуу 49 нэр төрлийн 20,615.2 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг данснаас хасаж, 14,175.0 мянган төгрөгөөр дахин үнэ тогтоож, бүртгэлд тусгасан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитаар нийт 1,732.2 мянган төгрөгийн 3 зөрчил¹ илэрснээс 588.5 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж, 1,143.7 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоосон.

Бусад асуудлын хэсэг

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргатай байгуулсан 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийн дунджийг жилийн эцсийн байдлаар 87.4 хувийн хэрэгжилттэй, "Тодорхой үр дүнд хүрсэн" гэж үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

6725041171

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

А.ЭРДЭНЭБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

№	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН		
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	33,614,062.99	37,241,027.99
31200	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	9,829.99	9,829.99
31210	Төгрөг	9,829.99	9,829.99
31214	Бусад төсөл, нөөцийн харилцах	9,829.99	9,829.99
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	9,829.99	9,829.99
35400	Хангамжийн материал	33,604,233.00	37,231,198.00
35410	Бичиг хэргийн материал	33,604,233.00	37,231,198.00
35420	Аж ахуйн материал	4,565,720.00	3,461,875.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	26,440,596.00	26,450,846.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	916,380.00	1,458,380.00
35450	Барилгын засварын материал	-	2,829,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	-	1,219,900.00
3695	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,681,537.00	1,811,197.00
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	536,538,490.16	508,646,095.41
39200	Биет хөрөнгө	536,538,490.16	508,646,095.41
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	485,531,843.74	458,562,826.91
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	408,841,777.01	408,194,227.01
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	(49,792,867.29)	(54,879,925.75)
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	20,970,000.00	20,970,000.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	(6,990,000.00)	(10,485,000.00)
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	167,068,734.18	164,982,734.18
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	(70,781,384.95)	(94,293,189.81)
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	64,977,500.00	72,148,740.00
39300	Биет бус хөрөнгө	(48,761,915.21)	(48,074,758.72)
39301	Программ хангамж	51,006,646.42	50,088,268.50
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	1,922,602.80	1,922,602.80
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	(915,956.38)	(1,839,334.30)
395	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	50,000,000.00	50,000,000.00
50	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	570,152,553.15	545,887,123.40
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	570,152,553.15	545,887,123.40
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	570,152,553.15	545,887,123.40
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	287,579,968.77	287,579,968.77
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	287,579,968.77	287,579,968.77
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	171,825,366.61	147,559,936.86
51220	Тайлант үеийн үр дүн	171,825,366.61	171,825,366.61
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	-	(24,265,429.75)
60	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	110,747,217.77	110,747,217.77
		570,152,553.15	545,887,123.40

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

№	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	1,623,912,304.76	2,112,881,600.00
2	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	4,212,404.76	16,411,000.00
3	Нийтлэг татварын бус орлого	4,212,404.76	16,411,000.00
4	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	4,212,404.76	16,411,000.00
5	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	4,212,404.76	14,175,000.00
6	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	-	2,236,000.00
7	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,619,699,900.00	2,096,470,600.00
8	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	10,982,000.00
9	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	10,982,000.00
10	Төсвийн захирагчдаас	4,347,900.00	2,085,488,600.00
11	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	2,085,488,600.00
12	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,347,900.00	-

13	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	1,615,352,000.00	-
14	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	1,615,352,000.00	-
15	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,658,128,318.59	2,137,47,029.75
16	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,658,128,318.59	2,137,47,029.75
17	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,393,842,698.33	1,844,439,012.43
18	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,106,921,395.97	1,526,926,971.04
19	Үндсэн цалин	637,238,721.25	816,826,429.90
20	Нэмэгдэл	272,767,490.75	453,131,515.76
21	Унаа хоолны хөнгөлөлт	39,941,048.58	61,986,234.00
22	Урамшуулал	156,974,135.39	194,982,791.38
23	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	138,819,088.87	188,285,258.22
24	Тэтгэврийн даатгал	95,520,342.66	130,028,007.91
25	Тэтгэмжийн даатгал	11,237,686.85	14,941,534.99
26	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,871,349.36	7,450,967.55
27	Ажилгүйдлийн даатгал	2,036,871.76	7,023,402.00
28	Эрүүл мэндийн даатгал	21,152,838.24	28,791,345.77
29	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	30,908,921.29	29,992,311.43
30	Гэрэл, цахилгаан	3,515,410.81	3,795,999.81
31	Түлш, халаалт	23,637,846.48	24,302,349.12
32	Цэвэр, бохир ус	3,755,664.00	1,892,962.50
33	Хангамж, бараа материалын зардал	23,862,241.88	20,291,034.99
34	Бичиг хэрэг	9,763,900.00	11,291,695.00
35	Тээвэр, шатахуун	7,103,684.00	2,754,000.00
36	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,733,307.88	2,793,046.99
37	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	120,000.00	160,000.00
38	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,141,350.00	3,292,293.00
39	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,376,200.00	773,650.00
40	Багаж, техник, хэрэгсэл	287,000.00	-
41	Урсгал засвар	1,089,200.00	773,650.00
42	Томилолт, зочны зардал	15,811,600.00	12,021,600.00
43	Дотоод албан томилолт	15,811,600.00	12,021,600.00
44	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	17,667,629.24	8,006,852.00
45	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	11,294,600.00	1,248,250.00
46	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	3,000,000.00	3,800,000.00
47	Даатгалын үйлчилгээ	1,000,000.00	967,880.00
48	Тээврийн хэрэгслийн татвар	80,482.00	108,482.00
49	Газрын төлбөр	200,000.00	196,200.00
50	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	124,600.00	122,200.00
51	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,967,947.24	1,564,340.00
52	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	58,475,621.08	58,191,334.75
53	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,898,500.00	5,246,000.00
54	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	56,577,121.08	52,945,334.75
55	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	264,285,620.26	292,708,017.32
56	Бусад урсгал шилжүүлэг	48,618,000.00	233,023,400.00
57	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	8,224,900.00	7,756,300.00
58	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	40,393,100.00	39,021,700.00
59	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	186,245,400.00
60	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	59,684,617.32
61	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	59,684,617.32
62	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	215,667,620.26	-
63	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	215,667,620.26	-

64	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (I)-(II)	-	34,216,013.83	-	24,265,429.75
65	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИИТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-	34,216,013.83	-	24,265,429.75

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

№	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
1	ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГО	1,750,164,510.33	2,096,470,600.00
2	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО		
3	Нийтлэг татварын бус орлого	134,812,510.33	-
4	Бусад орлого	134,812,510.33	-
5	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	134,812,510.33	-
6	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,615,352,000.00	2,096,470,600.00
7	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	10,982,000.00
8	Төсвийн захирагчдаас	-	10,982,000.00
9	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	-	2,085,488,600.00
10	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	-	2,085,488,600.00
11	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	1,615,352,000.00	-
12	НИИТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,615,352,000.00	-
13	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,748,323,133.33	2,085,592,660.00
14	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,748,323,133.33	2,085,592,660.00
15	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,485,878,890.07	1,792,884,642.68
16	Үндсэн цалин	1,106,921,395.97	1,526,926,971.04
17	Нэмэгдэл	637,238,721.25	816,826,429.90
18	Унаа хоолны хөнгөлөлт	272,767,490.75	453,131,515.76
19	Урамшуулал	39,941,048.58	61,986,234.00
20	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	156,974,135.39	194,982,791.38
21	Тэтгэврийн даатгал	138,819,088.87	188,235,258.22
22	Тэтгэмжийн даатгал	95,520,342.66	130,028,007.91
23	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,237,686.85	14,941,534.99
24	Ажилгүйдлийн даатгал	8,871,349.36	7,450,967.55
25	Эрүүл мэндийн даатгал	2,036,871.76	7,023,402.00
26	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	21,152,838.24	28,791,345.77
27	Гэрэл, цахилгаан	31,434,013.02	29,992,311.43
28	Түлш, халаалт	3,515,410.81	3,796,999.81
29	Цэвэр, бохир ус	24,162,938.21	24,302,349.12
30	Хангамж, бараа материалын зардал	3,755,664.00	1,892,962.50
31	Бичиг хэрэг	39,327,041.88	20,787,189.99
32	Тээвэр, шатахуун	12,129,350.00	8,948,600.00
33	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,974,584.00	5,583,000.00
34	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,733,307.88	2,793,046.99
35	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	120,000.00	160,000.00
36	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	17,369,800.00	3,302,543.00
37	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,220,000.00	1,993,550.00
38	Урсгал засвар	220,000.00	-
39	Томилолт, зочны зардал	1,000,000.00	1,993,550.00
40	Дотоод албан томилолт	15,811,600.00	12,021,600.00
41	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	15,811,600.00	12,021,600.00
42	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	15,699,682.00	7,681,762.00
43	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	11,294,600.00	2,487,500.00
44	Даатгалын үйлчилгээ	3,000,000.00	3,800,000.00
45	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,000,000.00	967,380.00
46	Газрын төлбөр	80,482.00	108,482.00
47	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	200,000.00	196,200.00
48	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	124,600.00	122,200.00
49	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	136,646,068.33	5,246,000.00
		134,747,568.33	-

50	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		
51	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,898,500.00	5,246,000.00
52	Бусад урсгал шилжүүлэг	262,444,243.26	292,708,017.32
53	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	48,618,000.00	233,023,400.00
54	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	8,224,900.00	7,756,300.00
55	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	40,393,100.00	39,021,700.00
56	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	186,245,400.00
57	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	59,684,617.32
58	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	59,684,617.32
59	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	213,826,243.26	-
60	ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	213,826,243.26	-
61	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДАЛ	1,841,377.00	10,877,940.00
62	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	10,877,940.00
63	Дотоод эх үүсвэрээр	-	10,877,940.00
64	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	10,877,940.00
65	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	10,877,940.00
66	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	10,877,940.00
67	Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	1,841,377.00	-
68	Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	9,829.99	9,829.99
		9,829.99	9,829.99

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

№	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2023 оны 01-р сарын 01-нээрх эхний үлдэгдэл	287,579,968.77	110,747,217.77	206,041,380.44	604,368,566.98
2	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	287,579,968.77	110,747,217.77	206,041,380.44	604,368,566.98
3	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	34,216,013.83	34,216,013.83
4	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	287,579,968.77	110,747,217.77	171,825,366.61	570,152,553.15
5	2024 оны 01-р сарын 01-нээрх эхний үлдэгдэл	287,579,968.77	110,747,217.77	171,825,366.61	570,152,553.15
6	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	287,579,968.77	110,747,217.77	171,825,366.61	570,152,553.15
7	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	24,265,429.75	570,152,553.15
8	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	287,579,968.77	110,747,217.77	147,559,936.86	545,887,123.40

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

№	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Гүйцэтгэлийн зөрүү
1	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,085,488,600.00	2,025,803,982.68	59,684,617.32
2	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,085,488,600.00	2,025,803,982.68	59,684,617.32
3	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,849,561,200.00	1,792,780,582.68	56,780,617.32
4	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,560,251,900.00	1,526,926,971.04	33,324,928.96
5	Үндсэн цалин	844,317,500.00	816,826,429.90	27,491,070.10
6	Нэмэгдэл	430,766,400.00	453,131,515.76	-22,365,115.76
7	Унаа хоолны хөнгөлөлт	72,521,200.00	61,986,234.00	10,534,966.00
8	Урамшуулал	212,646,800.00	194,982,791.38	17,664,008.62
9	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	205,152,900.00	188,235,258.22	16,917,641.78
10	Тэтгэврийн даатгал	144,562,100.00	130,028,007.91	14,534,092.09
11	Тэтгэмжийн даатгал	15,147,700.00	14,941,534.99	206,165.01
12	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,573,900.00	7,450,967.55	22,932.45
13	Ажилгүйдлийн даатгал	7,573,900.00	7,023,402.00	550,498.00
14	Эрүүл мэндийн даатгал	30,295,300.00	28,791,345.77	1,503,954.23
15	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	33,840,700.00	29,992,311.43	3,848,388.57
16	Гэрэл, цахилгаан	4,807,200.00	3,796,999.81	1,010,200.19
17	Түлш, халаалт	24,775,700.00	24,302,349.12	473,350.88
18	Цэвэр, бохир ус	4,257,800.00	1,892,962.50	2,364,837.50
19	Хангамж, бараа материалын зардал	18,559,600.00	18,443,189.99	116,410.01
20	Бичиг хэрэг	8,956,000.00	8,948,600.00	7,400.00
21	Тээвэр, шатахуун	3,500,000.00	3,239,000.00	261,000.00
22	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,588,700.00	2,793,046.99	-204,346.99
23	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	185,000.00	160,000.00	25,000.00
24	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,329,900.00	3,302,543.00	27,357.00
25	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	12,878,700.00	12,871,490.00	7,210.00
26	Багаж, техник, хэрэгсэл	10,878,700.00	10,877,940.00	760.00
27	Урсгал засвар	2,000,000.00	1,993,550.00	6,450.00
28	Томилолт, зочны зардал	6,867,000.00	6,821,600.00	45,400.00
29	Дотоод албан томилолт	6,867,000.00	6,821,600.00	45,400.00
30	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,846,500.00	7,681,762.00	1,164,738.00
31	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,598,800.00	2,487,500.00	1,111,300.00
32	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	3,801,200.00	3,800,000.00	1,200.00
33	Даатгалын үйлчилгээ	981,000.00	967,380.00	13,620.00
34	Тээврийн хэрэгслийн татвар	147,100.00	108,482.00	38,618.00
35	Газрын төлбөр	196,200.00	196,200.00	-
36	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	122,200.00	122,200.00	-
37	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,163,900.00	1,808,000.00	1,355,900.00
38	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,163,900.00	1,808,000.00	1,355,900.00
39	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	235,927,400.00	233,023,400.00	2,904,000.00
40	Бусад урсгал шилжүүлэг	235,927,400.00	233,023,400.00	2,904,000.00
41	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	10,660,300.00	7,756,300.00	2,904,000.00

42	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	39,021,700.00	39,021,700.00	-
43	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	186,245,400.00	186,245,400.00	-
44	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,085,488,600.00	2,025,803,982.68	59,684,617.32
45	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,085,488,600.00	2,025,803,982.68	59,684,617.32
46	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,085,488,600.00	2,025,803,982.68	59,684,617.32
47	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	107.00	97.00	10.00
48	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	-
49	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	-
50	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	53.00	48.00	5.00
51	Удирдах ажилтан	4.00	4.00	-
52	Гүйцэтгэх ажилтан	44.00	39.00	5.00
53	Үйлчлэх ажилтан	5.00	5.00	-
54	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	53.00	48.00	5.00
55	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	46.00	41.00	5.00
56	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	7.00	7.00	-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

№	Үзүүлэлт	ТАЙЛАНТ ОН
1	ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГО	10,982,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	10,982,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	10,982,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,982,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	10,982,000.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	10,982,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	10,982,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,344,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,344,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,200,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,200,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,438,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,438,000.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Хөвсгөл аймгийн Нийгмийн даатгалын газар нь нийгмийн даатгалын сан бүрдүүлж, даатгуулагчид тэтгэвэр, тэтгэмж, эрүүл мэндийн нөхөн сэргээлтийн зардлын төлбөр ажил олгогчид үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардал олгох, шимтгэлийн хөнгөлөлт, чөлөөлөлт үзүүлэх зэрэг үйл ажиллагаа эрхлэн явуулдаг Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын харьяа байгууллага юм.

Тус газар нь тайлант онд "Бид даатгуулагчийнхаа итгэл найдвар, сэтгэл ханамжаар үнэлэгдэх нийгмийн даатгалын үйлчилгээг хүргэнэ." гэсэн зорилгын хүрээнд 9 зорилт, 47 ажил, арга хэмжээг төлөвлөн, 87.4 хувийн биелэлттэй дүгнүүлсэн байна.

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргатай байгуулсан 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийн дунджийг жилийн эцсийн байдлаар "Тодорхой үр дүнд хүрсэн" гэж үнэлсэн байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Хөвсгөл аймгийн Нийгмийн даатгалын газар нь үйл ажиллагаандаа Төсвийн тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, Нийгмийн даатгалын багц хуулиуд, Шилэн дансны тухай

хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулиудыг мөрдлөг болгон ажиллаж байна.

Тайлант хугацаанд тус байгууллагын үйл ажиллагаанд мөрддөг гол хууль болох нийгмийн даатгалын тухай хууль хүчингүй болж 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс Нийгмийн даатгалын ерөнхий хууль хэрэгжиж эхэлсэн байна.

Харин байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн ерөнхий бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын дотоод хяналтын талаар:

Хөвсгөл аймгийн Нийгмийн даатгалын газрын үйл ажиллагаа болон санхүү, төсвийн гүйцэтгэлд дотоод хяналтыг НДЕГ-ын дотоод аудит, мониторингийн газраас хэрэгжүүлдэг бөгөөд 2024 оны 07 дугаар сард санхүүгийн баримтын шалгалтыг гүйцэтгэсэн байна. Тус газраас хийсэн шалгалтын тайлан, дүн мэдээ гараагүй байна.

Нийгмийн даатгалын газрын хэмжээнд дотоод хяналтыг Захиргаа, хяналтын хэлтэс хариуцан ажилладаг бөгөөд тайлант онд дотоод хяналт хэрэгжүүлээгүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна гэж үнэллээ.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Хөвсгөл аймгийн Нийгмийн даатгалын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын даргын 2022 оны А/64 дүгээр тушаалаар батлагдсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг удирдлага болгон ажиллаж байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, стандартад нийцсэн байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Сангийн сайдын 2025.01.03-ны өдрийн А/3 дугаар тушаалаар "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-ыг шинэчлэн баталж, 2023 оны 229 дүгээр тушаалыг хүчингүй болгосон байна. Энэ тушаалын 3 дугаарт 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг шинэ журмаар батлагдсан маягтын дагуу хүлээж авахыг ТЕЗ нарт даалгасан боловч систем болон программд холбогдох өөрчлөлтийг хийгээгүй байгаатай холбоотой шинэ маягаар тайлан бэлтгэж ирүүлэх нөхцөл бүрдээгүй байна.

Хөвсгөл аймгийн Нийгмийн даатгалын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлангийн нүүрийг Сангийн сайдын 2023 оны А/229 дүгээр тушаалаар баталсан "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-ын дагуу, харин толилуулга, тодруулга тайланг

Сангийн сайдын 2017 оны 361 дүгээр тушаалаар баталсан "Аж ахуйн нэгжид мөрдөгдөх "Санхүүгийн тайлан, тодруулгыг бэлтгэх заавар"-ын дагуу бэлтгэж ирүүлсэн нь байгууллагын өмчийн хэлбэрт тохирохгүй байсан тул тус байгууллагын 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2025.01.03-ны өдрийн А/3 дугаар тушаалаар "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-аар шинэчилсэн маягтын дагуу экселээр хөтлүүлж, хүлээн авч баримтжууллаа.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос (24,265.5) мянган төгрөгөөр буюу 4.3 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	/мянган төгрөгөөр/		
Б	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Мөнгөн хөрөнгө	1	2	3=2-1
Авлага	9.8	9.8	-
Бараа материал	0	0	-
Үндсэн хөрөнгө	33,604.2	37,231.2	3,627.0
Нийт хөрөнгө	536,538.5	508,646.1	(27,892.4)
Өр төлбөр	570,152.6	545,887.1	(24,265.5)
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	0	0	-
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	570,152.6	545,887.1	(24,265.5)

Дээрх хүснэгтээс харахад:

- Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл нь ахмадын сангийн дансны зарцуулаагүй он дамжсан үлдэгдэл байна.
- Тайлант онд үүссэн авлага, өглөгийг барагдуулж, жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд авлага, өглөгийн үлдэгдэлгүй байна.
- Бараа материал өмнөх оноос 3,627.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн нь архивын өргөтгөл хийх зориулалтаар үлдэгдэл төсөвт тохируулан засварын материал худалдан авсантай холбоотой байна.
- Үндсэн хөрөнгө өмнөх оноос (27,892.4) мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант оны элэгдлийн зардал болон Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2025 оны 11 дүгээр тогтоолоор "Үндсэн хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа сунгах, үнийг шинэчлэн тогтоох" зөвшөөрлийн дагуу 49 нэр төрлийн 20,615.2 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг данснаас хасаж, 14,175.0 мянган төгрөгөөр дахин үнэ тогтоож орлого авсантай холбоотой байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Хөвсгөл аймгийн Нийгмийн даатгалын газрын 2024 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 2,065,633.06 мянган төгрөг, нийт зарлагыг 2,065,633.06 мянган төгрөгөөр тус тус тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас улсын төсвөөс санхүүжүүлэх дүнг 275,309.26 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж 1,790,323.8 мянган төгрөгөөр баталсан байна. Энэ нь жил бүрийн төсвийн төсөлд орон тоог нэмэгдүүлэх санал хүргүүлж, цалингийн сангийн тооцооллыг илүү тооцож хүргүүлсэнтэй холбоотой байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг 295,164.8 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж тайлант онд нийт 5 удаа тодотгосон байна. Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 7 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр улсын төсвөөс 2,085,488.6 мянган төгрөгийн санхүүжилт авсан бөгөөд гүйцэтгэлээр 2,025,803.9 мянган төгрөгийг зарцуулж, 59,684.6 мянган төгрөгийн хэмнэлт үүсгэж, улсын төсөвт төвлөрүүлсэн байна. Тайлант онд нийт батлагдсан орон тооноос 5 орон тоо дутуу ажиллаж, цалин, шимтгэлийн зардлаас 50,242.5 сая төгрөг, тогтмол зардлаас 3,848.4 мянган төгрөг, ажил олгогчоос олгох тэтгэмжийн зардал 2,904.0 мянган төгрөг хэмнэгдсэн байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

д/д	Хөтөлбөр	Арга хэмжээ	/мянган төгрөгөөр/			
			Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	71901- Нийгмийн даатгал	80101-Үндсэн ажиллагааны зардал үйл	1,731,756.4	1,693,404.3	38,352.10	97.8
2		80103-Гэрээгээр гүйцэтгүүлэх, үйлчилгээ ажил	4,455.0	4,455.0	-	100.0
3		80213- Өмгөөлөл, хуулийн зөвлөхийн хөлс	392.4	390.0	2.40	99.4
4		80224-Зөвлөл, комисс, хороо	112,957.4	94,531.3	18,426.10	83.7
5		80802-Ажил олгох урамшуулал олгогчоос тэтгэмж,	225,267.1	225,267.1	-	100.0
6		80820-Бусад тусламж, дэмжлэг	8,404.0	5,500.0	2,904.00	65.4
7		80813-Хуульд үндэслэлээр хаагчид олгох заасан албан нөхөн олговор	2,256.3	2,256.3	-	100.0
Нийт дүн			2,085,488.6	2,025,804.0	59,684.60	97.1

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Хөвсгөл аймгийн Нийгмийн даатгалын газар нь тайлант онд 10,982.0 мянган төгрөгийн нэмэлт санхүүжилтийг дээд шатны төсөв захирагчаас авсан байна. Үүнд:

- Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагын санхүүжилтээр Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамнаас 9,920.0 мянган төгрөгийг олгосон байна. Үүнийг "Эрүүл мэндийн магадлалын зөвлөлийн гишүүд, хөдөлмөрийн чадвар алдалтыг тогтроход оролцож байгаа анхан шатны эмч нарыг чадавхжуулах сургалт" Хөвсгөл аймагт зохион байгуулагдсантай холбоотой нийт 4 аймгийн сургалтын бүрэлдэхүүний томилолт, замын зардал, сургалтын материалд зарцуулсан байна.
- Нийгмийн даатгалын байцаагч нарын эрх сунгахаар Улаанбаатар хотод ажилласан унааны зардлыг НДЕГ-аас олгосныг зориулалтын дагуу зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

2024 онд гадаад, дотоодын эх үүсвэрээр ямар нэгэн төсөл хөтөлбөр хэрэгжээгүй байна.

3.5.5 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл

Хөвсгөл аймгийн Нийгмийн даатгалын газар нь тайлант оны худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг шилэн дансанд мэдээлсэн байна. Худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулах аргыг сонгохдоо харьцуулалтын арга хэрэглэх 1 үйлчилгээг шууд худалдан авах аргаар сонгож төлөвлөснийг санаатай үйлдэл биш гэж үнэлсэн тул төлөвлөгөөнд өөрчлөлт оруулж, нотлох баримтаар авсан.

Харин худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг Tender.gov.mn цахим системд мэдээлээгүй, худалдан авах ажиллагааны тайлан бэлтгээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөвлөмж хүргүүлсэн.

3.6 Үндэсний аудитын газраас ирүүлсэн ерөнхий чиглэлийн хүрээнд авсан судалгааны үр дүнгийн талаар:

- Хөвсгөл аймгийн Нийгмийн даатгалын газар нь ахмадын сангийн 100170090501 тоот данстай бөгөөд тухайн дансаар тайлант онд гүйлгээ хийгдээгүй байна. Дансны эхний болон эцсийн үлдэгдэл 9.8 мянган төгрөг байна.
- Хөвсгөл аймгийн Нийгмийн даатгалын газар нь тайлант онд бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах төлөвлөгөөг shilendans.gov.mn цахим хуудсан байршуулсан байна. Худалдан авах ажиллагаатай холбоотой илэрсэн зөрчлийг тайлангийн 3.5.5 дахь хэсэгт тодруулсан болно.
- 210801- Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж зардлын данснаас тайлант хугацаанд 2,487.5 мянган төгрөгийн 2 гүйлгээ санхүүжүүлсэн байна. Уг 2 гүйлгээ нь зардлын эдийн засгийн ангилал зөрчөөгүй, анхан шатны баримтаар нотлогдсон гүйлгээ байна.
- 210901-Бараа үйлчилгээний бусад зардал ангилал-Тайлант онд энэ ангилалд төсөв батлагдаагүй байна.
- Орон тооны судалгааны үр дүнгээс харахад батлагдсан орон тооноос 5 орон тоо дутуу ажилласан байна. Энэ нь сумдын нийгмийн даатгалын байцаагчийн орон тоо бөгөөд сул орон тоог Төрийн албаны тухай хуулийн 27 дугаар зүйлийн 27.2²- заасны дагуу захиалгыг хүргүүлдэг боловч нөхөгдөхгүй хэвээр байна. Орон тоо дутуу ажилласанаас 33,324.9 мянган төгрөгийн цалин, 16,917.6 мянган төгрөгийн шимтгэлийн зардлыг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Ерөнхий чиглэлийн хүрээнд авсан судалгааны үр дүнд зөрчилтэй асуудал илрээгүй болно.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана." гэж заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Нийгмийн даатгалын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

² Төрийн жинхэнэ албан тушаалын сул орон тоо гарсан тохиолдолд томилох эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтан олон нийтэд мэдээлэх үүрэгтэй. Томилох эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтан сул орон тоо гарсан өдрөөс хойш энэ тухай мэдээллийг долоо хоногт, сонгон шалгаруулалт явуулах захиалгыг 21 хоногт багтаан төрийн албаны холбогдох шатны байгууллагад хүргүүлнэ.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын төсөв санхүүгийн үйл ажиллагаанд төсөв захирагчийн тавих хяналтыг сайжруулах, нягтлан бодогчийн эрх үүрэг болон хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг аудитор Г.Ичинхорлоо гүйцэтгэж, анхан шатны хяналтыг ахлах аудитор Б.Давааням, чанарын хяналтыг аудитын менежер Б.Тэгшдэлгэр, тэргүүлэх аудитор А.Эрдэнэбаатар нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Хөвсгөл аймгийн Нийгмийн даатгалын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2025 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 20 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг "Бага" гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2023 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 1,658,128.3 мянган төгрөгөөс 2 хувиар буюу 33,162.6 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзлээ.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний нийт 29 асуудлаар хяналтыг хэрэгжүүлэхэд дараах зөрчилтэй асуудал илэрлээ. Үүнд:

- Байгууллагын төсвөөс 1,143.7 мянган төгрөгийг зориулалт бусаар зарцуулсан байна. Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.5³, Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5⁴ дахь заалтыг тус тус зөрчсөн, Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоосон.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

³ "төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах"

⁴ "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах"

Хөвсгөл аймгийн Нийгмийн даатгалын газрын 2024 оны шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудасны мэдээллээс дараах мэдээллийг түүвэрлэн шалгалаа. Үүнд:

- Тендерт шалгарсан болон шалгараагүй талаарх товч мэдээлэл
- Цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын мөнгөн гүйлгээ
- Төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах шийдвэрийн мэдээлэл

Шилэн дансны цахим хуудсанд оруулах ёстой мэдээллийг цаг хугацаанд нь иж бүрэн оруулсан байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

1. Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль: Бараа материалын зарлагын баримт болон байцаагч нарт олгосон замын зардалд 588.5 мянган төгрөгийн анхан шатны баримтыг дутуу бүрдүүлж хавсаргасан байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7⁶, 20.1.4⁷ дахь заалтыг тус тус зөрчсөн, Иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөвлөмж хүргүүлсэн.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Хөвсгөл аймгийн Нийгмийн даатгалын газрын 2024 оны 3 дугаар улирлын ерөнхий журнал, хөрөнгө, бараа материалын тооллого, бусад асуудалд завсрын аудит гүйцэтгэсэн. Завсрын аудитаар дараах зөрчилтэй асуудлууд илэрсэн.

1. Ажил олгогчоос олгох нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлыг цалингийн зардлаас эдийн засгийн ангилал зөрүүлэн шилжүүлсэн байна. Энэ нь Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар баталсан зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах зааврыг мөрдөөгүй, Ангилал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Зөвлөмж хүргүүлж, жилийн эцсийн тайлангаар зөрүүгүй болсон.

2. Үндсэн хөрөнгийн дэлгэрэнгүй бүртгэлээс барилга дансыг түүвэрлэн хуримтлагдсан элэгдлийг дахин тооцоолоход 762.0 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тооцоолсон байна. Энэ нь НБББББ-ийн 7 дугаар зүйлийн 7.6.1-т "Нийгмийн даатгалын байгууллага нь үндсэн хөрөнгийн элэгдэл тооцохдоо элэгдэл тооцох шулуун шугамын аргыг хэрэглэх ба тайлант үеүдэд тууштай мөрдөнө" гэж заасанд нийцээгүй, Үнэлгээ ба хуваарилалт батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн: Залруулсан.

Завсрын аудитаар өгсөн зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлж, залруулгыг хийсэн байна.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Хөвсгөл аймгийн Нийгмийн даатгалын газар нь өмнөх онд зөвлөмж аваагүй, төлбөрийн акт тогтоогоогүй, албан шаардлага аваагүй байна.

⁶ "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно"

⁷ "хүчин төгөлдөр бус анхан шатны баримтаар, эсхүл анхан шатны баримтаар баталгаажаагүй ажил, гүйлгээг бүртгэхгүй байх"

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй болно.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 1,732.2 мянган төгрөгийн 3 зөрчил⁷ илэрснээс 588.5 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж, 1,143.7 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоож, Хөвсгөл аймгийн Нийгмийн даатгалын газрын дарга, нягтлан бодогч нарт хүргүүлсэн. Дээрх зөрчил нь тогтоосон материаллаг байдлаас хэтрээгүй тул "Өөрчлөлтгүй" дүгнэлт хүргүүлсэн.

5.1 Төлбөрийн акт

Байгууллагын төсвөөс 1,143.7 мянган төгрөгийг зориулалт бусаар зарцуулсан байна. Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.5⁸, Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5⁹ дахь заалтыг тус тус зөрчсөн, Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул төлбөрийн акт тогтоохоор шийдвэрлэсэн.

5.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Бараа материал дансанд хяналт хэрэгжүүлэхэд 588.5 мянган төгрөгийн бараа материалыг анхан шатны баримтад үндэслэн зарцуулаагүй зөрчил илэрсэн. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7¹⁰, 20.1.4¹¹ дахь заалтыг тус тус зөрчсөн, Иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Ажил гүйлгээг бүртгэхдээ хүчин төгөлдөр анхан шатны баримтыг бүрэн бүрдүүлж, баримтын үнэн зөв, иж бүрэн байгаа эсэхэд хяналт хэрэгжүүлж байх.

2. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой.

Илрүүлэлт: Тайлант онд худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг Tender.gov.mn цахим системд мэдээлээгүй, худалдан авах ажиллагааны тайлан бэлтгээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

1. Тухайн төсвийн жилд худалдан авах бараа, ажил, үйлчилгээний төлөвлөгөөг Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль, түүнийг дагаж гарсан журамд заасан хугацаанд батлагдсан маягтаар бэлтгэн, цахим системд нийтэлж байх,
2. Төсвийн жилийн эцэст төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг батлагдсан маягтын дагуу тайлагнаж, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрдэлд хавсаргаж байх.

7 Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

8 "төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах"

9 "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах"

10 "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно"

11 "хүчин төгөлдөр бус анхан шатны баримтаар, эсхүл анхан шатны баримтаар баталгаажаагүй ажил, гүйлгээг бүртгэхгүй байх"

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг аудитын тайлан хүлээн авсан өдрөөс хойш 30 хоногийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 09 дүгээр сарын 20 -ны өдрийн дотор ирүүлж, санхүүгийн тайлангийн аудитын Fas.audit.mn цахим системд бүртгэн баталгаажуулна уу.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс				Зөвлөмж	
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага			
Анхан шатны баримт дутуу бүрдүүлсэн	1	588.5					1	588.5
Төсвийн хөрөнгийг зориулалт бусаар зарцуулж, үр ашгийг бууруулсан	1	1,143.7	1	1,143.7				
Дүн	2	1,732.2	1	1,143.7				588.5

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/мянган төгрөгөөр/				Зөвлөмж	
			Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Тоо	Дүн
Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль								
Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг цахим системд нийтлээгүй, тайлан бэлтгээгүй	1	0					1	0
Дүн	1	0					1	0